

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ἸΑΘΩ.

Εἰς ποίαν διαμάχην καὶ ματαίωσιν κατὰ τὸ 5538 ἔτος ἦτο
κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα, μετὰ γ' 33 τῆς ἐνσφύρου οἰκονομίας
τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ ὄρχι τοῦ 313' - 313.

« Ἀφ' ἡμερῶν πλείονων ἐστὶν ἐτοιμασία σε, καὶ ἐπ' ἑκατῶν ἐτῶν δοξαίω σε »
Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Νέστορος πρῶτος ἀποστολῶν κεφ. 15' - 18.

Εὐρίσκειται γηρακμῆνον παρὰ τινος ἀγίου ρύσσου ἀσκητοῦ
τος ἐν Κιέβω, ἀρχαία καθέδρα τῶν κνέφων ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς
κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Περτζέσσοβοι : ἦτοι τοῦ ἐπηλάτου (ἦν ὁ ὁ-
σιος Ἰανώνιος ὁ ἐκ τοῦ ὄρους Ἰαθω ὡς ἐκ βασιλίδος ἐξέβη ἀπερ-
χὴν πρῶτην ἐπιτοχίαν τοῦ Ἰαθω μοναχικῆς πολιτείας ἐπόμπε), καὶ
ἐν τῇ μαθητῇ αὐτοῦ Θεοδοσίῳ προσασίᾳ τῆς Θεοτόκου ἐκ βά-
θρων παραδόξως ἀνήγειραν εἰς ἣν καὶ ἐλατὸν δέμα τειφανα ἀγίων
σύνονται ἀσινῇ καὶ ἀκλῶντα ἀδιάφθορα) ταῦτα τὰ ρήματα.

« Ἐλαμφαν εἰς τὴν ρωσσίαν αἱ ἀκτίνες τοῦ θεοῦ φωτός ἀπὸ
τῶν τοίχων Βυζαντίου, ἔνθα ὁ ἀπόστολος Ἰανώνιος ἐκμαθῆκε τὸν
πρῶτον ἐπιτοχίαν (ἐκ τῶν ὀ') καὶ οὕτως ὡσαυτὴ ἐνεπι-
στῶεν εἰς τοὺς διδοχοὺς αὐτοῦ ἐν πνύματι προκλήσεως τὴν ἐπι-
τακτικὴν χώραν, εἰς ἣν αὐτὸς ὁ Ἰανώνιος ἐκμαθῆκε τὸν Χριστόν (εἰς
Σινώπην καὶ Κριμαίαν) καὶ ἐνταῦθα ἐπήλασε ὁ ἀδιάφθορος δε-
σμός τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας μετὰ τῆς ἐν Βυζαντίῳ ἐκκλησίας, ὡς
ἐπίσης ἐξ αἰῶνας (εἰς τῆς βασιλείας Μιχαήλ καὶ Θεοδώρου) καὶ ἡ
ἐξέτασις τῶν ρώσων μεταπολιτικῶν ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου
τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀχρις οὗ ἔλαθεν ἡ ρωσικὴ ἐκκλησία τὸ αὐ-
θούπερον εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ἰδίων αὐτῆς ἐρχομένων ἀρχιεπισκόπων. δεε καὶ
οἱ παρὰ τὸν Δούναβιν οἰκοῦντες Βούλγαροι, Μορσσοί (Σέρβοι καὶ
Βλῆγοι) καὶ Ἑλλῆσι τῆς ἡλικίας ἦσαν ἡδὴ πεφωτισμένοι διὰ τοῦ

ἁγίου βαπτίσματος περί τὰ μέσα τοῦ θ' αἰῶνος ἐπὶ Μιχαὴλ αὐ-
τουπάτορος καὶ τοῦ διασήμεου πατριάρχου φωτίου· δύο δὲ ἀδελ-
φοί, οἱ ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, ἄνδρες πεπαιδευμένοι, μετ' ἐκεί-
νους τὴν θείαν Γραφήν π. καὶ νέαν καὶ τὰς ἱερὰς βίβλους καὶ
πᾶσαν τὴν θείαν Γραφήν».

Ὅρα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ρωστικῆς ἐν Πέτρούπολι ἐκδοθείσαν τῆ 184

Ὁ λόγος δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ κληρονομίου τοῦ πρωταρχοῦ
τοῦ Ἁγίου ἀναστασιάζοντες ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς ρωσικῆς μητροπόλεως Κιέβου
καὶ εἰς τὰς τῆς μεγάλης νέας πόλεως πεδιάδας ἔγιναν σταυροί, ἐφάνησαν
ὑπερῶς ἐνδρασημένους περί τὸν θ' αἰῶνα καὶ πανταχοῦς ἠπλώσαν ρίζας
τῆς ὀρθοδόξου πίστεως θασείας, ἃ ἔφερον πολυειδεῖς καρπούς εὐσεβείας
ὑπερῶς.

Τοῦτο μοι νόμισον καὶ ἐπὶ τοῦ ὅρου Ἁθω. Γέγραπται γάρ ἐν πα-
λαιῇ χειρογράφῳ ταῦτα οὕτως· « Περὶ τοῦ ὅρου Ἁθω γράφει ὁ θεο-
λόγος Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποστασίῳ »· Ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες
τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται ἐν τῇ ἐρήμῳ εἰς τὸν τόπον αὐτῆς
καὶ ἵνα τρέφεται ἑεὶ χρόνους αὐτῶν· ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφους ».

Ἐρχομεν κατὰ μεταφορικῶς τὴν Ἱβηρίαν καὶ τὸ ὄρος Ἁθω, ὅτι ὁ κληρὸς
τῆς Θεοτόκου ἢ Ἱβηρία ἦν καὶ τὸ τοῦ Ἁθως ὄρος δι' ὃ καὶ ἡ εἰμὴν
τῆς Θεοτόκου ποταμίσσης ἔειπεν τῆς Ἱβηρίας ἦχθη εἰς τὸ ὄρος. Ἐν γάρ
ταῖς ἡμέραις τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου γυνὴ τις εὐλαβεστάτη καὶ ἐν
ἀσεύσει τοῦ ἁγίου καὶ ὀρθοδόξου τῆς πίστεως διατάχουσα ἀπέχθη
ἀίχμητος εἰς Ἱβηρίαν καὶ ὑπ' αὐτῆς ἦγον οἱ Ἱβηρες εἰς Θεογνωστον
κατὰ τὴν πρόνοιαν τοῦ ἀρχαρχέου Γαβριήλ, ὅτε οἱ θεοὶ ἀπόστολοι
ἔβησαν κληρὸς τοῦ ἔξελθόντος εἰς τὸ κληρονομήματα τῶν ἐθνῶν, ἠγάπησε δὲ καὶ
ἡ Θεοτόκος καὶ ἔλαχε αὐτῆς ἢ Ἱβηρία καὶ τὸ ὄρος Ἁθω. Βουλομένη
δὲ τῆς Θεοτόκου ἀπεθῆναι, εἶπεν αὐτῇ ὁ ἀρχερέος· μή χερῖφου,
Παρθένε, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ γῆ· ταῦτά σοι κατὰ τὸ ὄρος ὁ ὄρος Ἁθω

ἡ γῆ, ἡ σοὶ κειμήλιον ἐν ὑστέροις ἔστιν ὑπὸ τοῦ σοῦ προσώπου
 φωτισθήσεται καὶ οὐδ' αὐτὴ σὺ ἀκόπως διαφερένεις. Εἰς αὐτὴν τὴν
 ἔρημον ἰβηρίας καὶ μέλλον τοῦ ὄρους Ἰβηρῶν ἀναπαύσιν ἢ ἐν
 κλησία ἀπὸ τῶν στάσεις τῶν αἰρετικῶν κρατοῦσα ἐπέισε τὰ ὄρθα
 δόγματα ἦτοι τὰ ἀρχαῖα καὶ μέσα καὶ τὰ ἐνυστερόν ἀπὸ τὰ φη-
 φάνια τοῦ ἔχθρου ὅτι ἡ ἰβηρία οὐδέποτε ἀπέστη τοῦ ὀρθοῦ δόγματος.
 Συγχρόνως οὖν ἡ ἰβηρία καὶ τὸ ὄρος Ἰβηρῶν ἐπὶ τοῦ μεγάλου κινωσαντίνου
 ἐφωτίσθησαν ὁμοῦ ἕως κληρίας Θεοδοίου ὅτε ὁ μέγας κινωσαντίνος ἐν
 τῷ ὄρει Ἰβηρῶν ἀνήγειρε τρεῖς ναοὺς μεγίστους ἐπὶ ὀνόματι τῆς Θεοδοίου,
 ἕνα μὲν ἐν τῷ θαλασπέδιῳ, δεύτερον ἐν τῷ κτήματος τιμῆνι (τῶν ἰβηρικῶν)
 καὶ τρίτον τὸν ἐν τῇ ἐναυτικῇ ναῶν τοῦ Πρωτάτου καὶ μοναχοῦ ἐν
 αὐτοῖς ἐμαρτύριον, τὴν δὲ κλησίαν τὸ πάτριον Πάνορον, πολυχίον,
 ἀντὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ναὸν ἱερὸν τῷ τοῦ Πρωτάτου ὁμοίον
 ἀνεχείρας, παρθένους ἱερὰς ἐν αὐτῷ ἐμαρτύριον, ὄρθα καὶ ἰβηρικὸν αὐ-
 τὴν ἐπέσει, ὑπὸν τὸν ἀγιώτατον ἐπίσκοπον Μακάριον ἐν αὐτῇ.

Ἵτι καὶ ἐν βυβλιῶν τρεῖς ναοὺς κατὰ πρῶτον ἠμοδόμησεν οὗ
 εἰς ἀγίων ὀνόματα, ἀλλὰ εὐφραντο λόγου Θεοῦ τὸν ἕνα πρῶτος γὰρ
 αὐτὸς τὸν ναὸν τῆς ἀγίας σοφίας ὁμοίον ζυγώσεγεν ἔκτισεν εἶτα
 τὸν τῆς ἀγίας Δυνάμεως, ἦτοι τῆς πανθενούς τοῦ ὑψίστου Δυνάμεως,
 καὶ τρίτον τὸν τῆς ἀγίας Εἰρήνης, οὐκί τῆς μάρτυρος ἀλλὰ τῆς τοῦ
 Θεοῦ εἰρήνης τῆς πάντα νοῦν ὑπερχούσης καὶ πάντα θεαίσης καὶ πρυταν-
 τως ἐπέσει. »

Ὁ δὲ ὅσιος Νεῖκος ὁ μυρεφτικός περὶ τοῦ ὄρους Ἰβηρῶν εἶπεν,
 ὅτι ἐν ταῖς χρόναις τῶν κληρικῶν οἱ εὐχέλους τοῦ ὄρους Ἰβηρῶν εἰς
 ἐκείνην ἔρημον εἰσὺ παρακλήσιν ἐπέσει καὶ οἱ μὲν ἰβηρικῶν,
 οἱ δὲ διεκρίθησαν, ἡ δὲ Θεοδοῖος ἐπέσει αὐτὸ παρὰ τοῦ υἱοῦ
 αὐτῆς ἕως κληρίας αὐτῆς δεδωμένον καὶ κληρίων τὰς ἀκείνας καὶ
 κληρίων τῆς γῆς, ἦτοι τὰς ἀσθεῖς οἰκητορας πρῶτον, ἠμοδόμησε

πύργους καὶ ἐπέφευγε κτήπον καὶ πρᾶσιδιον φυτεύσαι μέσον τῶν
 κήπων, ἵνα θλαστάνωσι τοὺς καρπούς τῆς σιτηρίας καὶ ὄρισεν ἵνα
 συναχθῶσιν ἄνθρωποι ἐργάζεσθαι τοὺς κήπους αὐτῆς, οὐκ ἄνδρες ἰσχυ-
 ροὶ καὶ πλούσιοι ῥωμαῖοι, ἀλλὰ ἄσθενεῖς, χωροί, κοίτοι, τυφλοί,
 παραλυτικοί, τετυφληθέντες, γυμνοί, δυστυχεῖς, ἔμποροι, ἤτοι οἱ πανταίως
 ἀμαρτῆται ἐν τῷ κόσμῳ περιπεσόντες καὶ ταπεινῶσαν τὴν ἰσὺν αὐτῶν
 ψυχῆς καὶ σώματος καὶ δουλεύον τῷ θεῷ ὀφειλόμενοι ἐν καρδίᾳ κα-
 θαρᾶ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως, ἐν τῇ προσευχῇ φωτὶ ταύτῃ καὶ
 μετὰ τὴν ἀνάστασιν κηρονομήσουσι φωτὴ τὴν αἰώνιον.

Περὶ τοῦ κτήρον τῆς Θεοτόκου Ἰθω.

Ἐν τῷ βίβλ τοῦ ὁμοίου πατρὸς ἡμῶν Πέτρος τοῦ Ἀθηναίου ταῦ-
 τα φαίνονται γραμμένα ὅτι εἶπεν ἡ κυρία Θεοτοκος τῷ Πέτρῳ
 περὶ τοῦ Ἰθω.

Ὁ ὅμοιος Πέτρος εἶπεν ἐν τῷ βίβλ τοῦ ὁμοίου ἐν τῷ Ἰθω
 ἐν ἡσυχίᾳ τίνι τῷ προσομιθῶντος τοῦ ποίου καὶ μικροῦ μετα-
 σχῶν ὕπνου, ὁρᾶ τὴν πανάρχαιον Θεοτόκον μετὰ τινος ὑπερ-
 βαλλούσης αἰχμῆς φανεῖσαν καὶ τὸν μέγαν λιγύσαν αἰδοῖ καὶ φόβη
 καὶ συστομῇ προσηύχοντα καὶ ἰεζεκιῆς ἔργονα αὐτῇ Δέσποινα τοῦ
 παντός καὶ κυρία, ἐπέειπεν τὸν λόγον σου τοῦτον τῆς κατὰ τὴν ἐκείνη
 αἰχμαλωσίας ἐνεθροῦσαι ἡθέλησας, δυσωπήθητι ὑποδεῖσαι ταύτη
 καὶ τόπον, ἢ ἢ τὸν ὑπόλοιπον τῆς φωτὸς αὐτοῦ διασελέσει χρόνον,
 τὰ φίλα τῷ θεῷ διαπράττων. Στραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ Θε-
 οτοκος φησὶ.

Λογοὶ τῆς Θεοτόκου πρὸς τὸν Πέτρον

Ἐν τῷ Ἰθω τοῦ Ἰθω ἔσται ἡ ἀνάστασις αὐτοῦ, ὅπου εἶρηκα
 εἰς κτήρον ἐπίον, αἰχμησάμενη παρὰ τοῦ υἱοῦ μου καὶ Θεοῦ μου,
 ὅπως οἱ τῶν κωσθητῶν ἀναχωροῦντες σιγήσουσι καὶ τῶν πνευματικῶν
 ὅσα δύναται ἀναρῶνται ἐπὶ τὸν ἐπίον ἐν τῷ Ἰθω καὶ ἰσὺν

διὰ τῆς ψυχῆς ἐπιμαρτυρούμενοι ὄνομα τὴν τε παρούσαν ζωὴν ἀ-
 μείριμνοι διανύουσι καὶ τὴν μέλλουσαν δι' ἔργων θεαρέτων κτηρο-
 ναίῳσι. Πάνυ γὰρ ἐπιζερπῶς ἔχω τούτον καὶ ἴαν μου τὸ πνεῦμα
 ἐπ' αὐτῷ ἐπευφραίνεται καὶ γὰρ σαφῶς οἶδα, ὅτι ἔσται ποτέ ὅτε
 πλησθήσεται τοῦ τάχματος τῶν μοναχῶν ἀπ' ἀέρων ἕως ἀέρων
 αὐτοῦ καὶ τὸ ἔλεος τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ καὶ θεοῦ (εἴ γε καὶ αὐτοὶ
 τῶν σωτηρίων ἐντολῶν ἀντέχονται) εἰς τὸν σύμπαντα αἰῶνα ἀπ' αἰ-
 τῶν οὐ διασεβασθήσονται καὶ πλατυνῶ αὐτούς ἐπὶ νότου καὶ βορ-
 ρᾶ τοῦ εἰρημένου ἴθρου καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτοῦ ἀποθαλάσσης
 ἕως θαλάσσης καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ ὑψηλῇ περι-
 θόῳ τῆς θύου καὶ τῶν διασεβασθῶντων ἐν αὐτῷ ὑπερστυῶν.

Ἀρμούντως ἀποδείξαντες περὶ τοῦ ἴθρου ἡμεῖς ὅτι κληρὸς τῆς
 θεοτόμου ἐδόθη αὐτῇ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ εὐαγγελισμοῦ κτηνῶνα
 τος, ἔπεται νῦν ἀποδείχθῃ καὶ πῶς καὶ πότε ἀπευφράθη αὐ-
 τῇ, ὡς εἰς πολλὰ ἀνόμιστα χειρόγραφα βιβλία εὐρίσκεται γε-
 γραφεμένον ἐν τε τῇ ἱερᾷ μονῇ Βατοπεδίου, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ
 αὐτῆς τῆς ἐκείνης τῆς ἀγίας Ἄννης, ἐν τῇ φιλοθέου, κωνσταντι-
 νου, σταυρομητῆρα, ἐν διαφόροις ἑλλῆσι μοναῖσι σιτήται καὶ
 κελίαι. Ἐν δὲ τῇ τοῦ Ζωγράφου εὐρίσκεται ἐν τύποις εἰς βιβλίον
 τετυπωμένον σφραγιστὶ ὡσαύτως καὶ εἰς Δαμιῆν, οὐκροβαχι-
 κῆν διάκετον εἶδον ἐν τύποις βιβλίον ἐμπεριέχον αὐτότατα
 ἀρμούντως. Δῆλον δὲ, ὅτι τὰ παλαιὰ χειρόγραφα πρεσβύτερα
 τῶν τετυπωμένων διὰ πιστορίων εἰσὶν ὁ γὰρ τύπος ὕστερον ἐφάρθη.

Οἶδα ὅμως ὅτι εἰς αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ ἀπιστοῦσι, καὶ μάλιστα οἱ
 ἐλλόγιοι ἑβὲ ἡμεῖς, φησὶν ὁ ἀπόστολος διὰ πλοσπερὶ περιπα-
 τοῦμα, οὐ διὰ εἰδους. πῶς γὰρ τοῦτο ἔθελε συρράψει ψυ-
 δῶς μίαν τοιαύτην ῥαφιδίαν; ἡμῶν ἔάν εἰς αὐτὰ ἀπιστῶμεν,
 θέλει ἀπιστῶμεν καὶ εἰς τὰς θείας Γραφάς. Καὶ ἰδοὺ βλέπο-

μεν, ὅτι ἐξέδοθη θίβλος ἀνατρέπουσα τὴν εἰς τὸν ναὸν τῆς
 Θεοτόκου εἴσοδον, καὶ δώδεκα ἔτη ἐν αὐτῇ μείναντες τρεφο-
 μένην διὰ χειρὸς ἀγγέλου, ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν ἐκίαν
 αὐτῆς μετέστειν, ἀρπαγὴν διὰ νεφελῶν τῶν ἱερῶν ἀποστόμω
 εἰς τὴν κηδεῖαν αὐτῆς καὶ τὴν εἰς τὸν θωμῶν δόξιν τῆς ἀκροπό-
 λος αὐτῆς φωνῆς ἐπίκουρες ἀφορμὴν οἱ θέοντες ἀφορμὴν προξενῶν
 ἀπιστίας οὐ μόνον τῶν θαυμασίων ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν θείων
 γραφῶν καὶ συγγραφῶν τῶν θεοπεσιμῶν, ὡς μὴ γινωσκόντων ἀντί-
 ποδας καὶ κίνησιν γῆς, μετέδωκε ἀστέρων, σεφίτης δορυφορίων,
 νέου κόσμου εὑρεσιν καὶ οὐρανίων συμμάτων κατοιμήσιν καὶ τὸ
 αὐτόματον δοξαζόντων· εἰς τὸ « Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ,
 οὐκ ἔστι Θεός »· ἀσπίως ἐπ' ἀπώλειαν ψυχῶν καὶ συμμάτων κατεν-
 τησάντων· καὶ εἰς τὸ « φάγωμεν καὶ πίωμεν· αὔριον γὰρ ἀπο-
 θνήσκωμεν » ἀποβουλοῦντας. » (Τακάρια τοῦ ἀγίου Ὁσίου πατρὸς Σπ. Λαμ-
 προῦ ἐν Νιέκωνομιν. Θ', 1912, σ. 132-137 καὶ τοῦ κ. Παναγ. 282 ἢ τοῦ κ. Αἰθουαίου
 ἐν τῇ τακάρια σ. 72ῆ.)

α. Ο φωτισμός των χαρίτων της Παντακράτου και επί
περσένου δεσποίνης ήμην φησὶ τοῦτο και ἑσπεύσαντος Μολίας

ε. Εἰς τὴν συγγραφήν τούτου του ταπεινοῦ μου πολυμάτου δι
αἰετοῦ τινων ἀδελφῶν ἐνορέτων φιλομαθῶν, τὸ ὅποσον ἐναρχος
προσλήθη εἰς τὴν βασιλίδα των οὐρανίων και ἐπιτείνοντες
αὐχάσει καὶ διανοίαι των φιλοχρίτων ἀναγνωσῶν ἐκ τῶ μαθηματικῶν
κατανοῶσαι εἰ οὐκ ἀπειθῶς, ἀλλὰ φησὶ τῶ και ἐπιτείνοντες τὴν
ἀρχαιότητα του αἵματος της φησὶ τῶ και ἐπιτείνοντες τὴν ἐς ἄν
ρον ἀχρι του νῦν ἀποστατάσασιν ἕσαν ἐνόν, και ἐπὶ ἐν τῶ
μικρῶ διαστήματι τῶν 18 αἰῶνων τὸ ἔργον διέσκησε καὶ δι
αφόρους μετὰ τοῦ και καταδρομὰς περισσότερας και ἐρημιῶν δι
αὐτῶν εἰς μάτην ἤγαθέ τις ἐπίσταται μάλιστα βεβαίαν συγγραφήν και
μᾶλλον ὅπου ὁ πανδοκράτωρ χρόνος ἔχει ἐν ἑαυτῷ ἕνα ἕνα
μὴ ὅπως εἶν. Διότι μετέστη οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδὲν
και εἰς τὴν ἐν τῶν ἀνθρώπων παντάπασιν ἐπιτείνοντες τὴν μὴ ἀποστα
τως ὑπὸ χρόνου καταρρέωντων, τῶν δὲ χερσὶ τινων βεβαίων
εἰς τὸ μικρὸν των τοσούτων αἰῶνων διαστήματι των μαθηματικῶν
σίων οὐκ ἐπὶ τῶν περὶ τοῦ αἵματος τούτου μετεμνηστικῶν περ
νῶν εἶον διὰ τῶν ἀποστατάσων διαβύλων, οὐδὲν ἐπιτείνοντες αὐ
τῶν, πιεστηρίων τύπων ἀποστατάσων και συγγραφῶν ἀποστατάσων
ως μόνον πρὸς τὴν αἰετοῦ ἀποστατάσων ἀποστατάσων. καὶ
εἰς τὴν της Μελισσίου Μαύρας ἀνεγερῶν και της Βασιλειῶν καὶ
ἀπὸ νεκρῶν ἔχουσι, εἶτα και των λοιπῶν ἐπιτείνοντες τινες συγγρα
φῶν ἰσχυρῶν και ἀδύτων συνεχῶν, παρατηροῦντες τὸν μαθηματικῶν
ως ἀντιφάσι ἀναποδείκτους και ἀνεξηγήτους. καὶ και ἐπιτείνοντες
πολλοὶ εἰς τὰς τσαρταὶς τῶν αἰῶνων μετὰ τοῦ και ἐπιτείνοντες
ἀποστατάσων.

α. ἔχουσι γὰρ τὸ του Πηνελόπειου γραμμούλου

σαστική αὐτοῦ ἱστορία, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἀθανασίου μετόχου τῆς
 Μ. Παιδείας ἤβρατο τὸ ἔργον ἅντι κατασκευάσθαι ὑπὸ μοναχῶν ἐπι-
 τόπασαν ὅτι ἡ ἀριθμὸς μόνῃ βασιλευσίου ἐκ τῆς πνεύμενης ἀ-
 νελῆ αὐτοματίας, περὶ ἀρχαίων αὐτῆς δομητορῶν οὐδὲν ἐπι-
 γήσαντες ἢ τὰ ὑπομνηματα στήται, διὰ μυστικῶν ψυφιδίων
 ἱστορία, πηχὴ ἢ ὑποκαταθέν τοῦ θεοσευχίου, εἰμὴ βήμα
 ταρίσους καὶ λοιπὰ σωφρονὰ παρα πᾶσαν ἀπὸ μόνῃ θείῃ
 καὶ μαρτυροῦσι τὴν αὐτῆς ἀρχαιοτάτην ἰστορίαν καὶ τὰ παλαιά
 τῆς παρθένου Πουτχερίας δομημένα ἢς τύπος παρ' αἰετὶς καί
 νονται. Τί δὲ ἢ μόνῃ τοῦ Ζωοῦ ἢ καὶ προτοῦ ἐξελθὼν τοῦ ὁμοῦ
 ἡθανασίου ἐν τῷ "Ὁρεὶ εἰρίσμετο, ἢς ἐξελθὼν παρὰ τῷ ἀπὸ ἐ-
 κείνῳ γέροντι ἔμεινε; Πῶθεν δὲ καὶ ὁ ὁμοῦς εὐεχίμος ὁ θεὸς ἐπι-
 τῆς ἐσπίστιας Μιχαὴ καὶ Θεοδώρου διὰ πρῶτου ἔλθῃ ἐξ Ὀλύμπου
 εὐρε τὸν ζωοῦ οὐ μόνον ἀπὸ ὡς ἐς ὑπερῶν δεινύεται, ὅτιμῃ
 ὑποφείνας τὴν ἐπιείκην ἐπιμονῇ, ἐν τῷ στήταιν ταπεινότητι
 ἐξήλθε τῆς, πρὸς τοὺς ἄλλους πατέρας, οἱ καὶ περιέμενον αὐτὸν
 τοῦ ζωοῦ περὶ αὐτοῦ εἰπόντες τῆς γὰρ "Ὁμοῦ ἐξ' ἀδύσων
 ἱερῶν ἢ οὐρανίων ἀψίδων τοῖς ἀσκηταῖς προσβαλλόμενος καὶ δια-
 φήμῃ ἔχουσι τὰ περὶ αὐτοῦ τὸν ζωοῦ αὐτοῖς ἀνακαλύπτου-
 τόντος καὶ μὴ βλεπόμενον". Εἶτα τῆς "εὐεχίμῃ πρὸς τὴν τοῦ
 Ὀλύμπου κορυφῆς διακρίθεται ἐν τῷ αὐτῷ ἀποστομῶν
 διὰ θεοσευχίου τοῦ μοναχοῦ (ἀσκητοῦ) παρὰ Θεοδώρου τοῦ
 δεσπομίου, ὅστις καὶ τὸ ἅγιον σκήμα αὐτῷ ἐδουρήσατο, ὡστε
 αὐτὸν ἀνεθῶντα ἀναταξέσθαι τούτον καὶ μετ' αὐτοῦ ἔμειν
 τῷ "Ἡθῶν" "Ἐλθὼν δὲ μετὰ τοῦ Θεοσευχίου καὶ προέδρις τὸν
 χέροντα ἀναταξῶν, τῷ "Ἡθῶν" μετ' αὐτοῦ ἐπανέρχεται καὶ εὐεχίμῃ
 πρὸς κατωκίαν πηχόμενος ἐν τῷ πᾶσι μνησθῆσθαι κατ' ὄνομα
 ὑπερῶν ἐπιμετῶμενος". Ὁρα, ὅτι ἐάν τρεῖς ἐξελθὼν τότε

ἦτον τὸ ὄρος πρὸς ἄβυθον ἤθελεν εὐρεῖν πλοῖον τοῦ ἀπέλθαι εἰς
 ὄρυλλον βιθυνίας καὶ ἐπαναλαβῆσαι καὶ ἀναπαύσασθαι τὸν γέροντα.
 τα; Εἶτα φαίνεται, ὅτι, ὅσοις ἀπὸ Θεσσαλονίκης καὶ Βραστό-
 μου ἤρχετο ἐν τῷ Ἄθῳ, εὐρίσκετο μοναχὸς καὶ διὰ τὴν παρενόχλη-
 σιν αὐτῶν τὴν ὡς ἐν ἄσπεσι οὖν ἀτλήτοις διαφύβην καὶ παρε-
 νόχλησιν, ἠγωνίζοντο τὸν κοροθὸν καὶ εὐρωπὴν συμβούλους χρησά-
 ρητος ἐς τὴν τῶν νέων νῆσον ἀνεχώρησεν ἡσυχίας ἕνεκα.

Εἶτα λέγει ὁ θίος αὐτοῦ, ὅτι εὐρίσκειτο τοῦ ὁσίου ἐν τῷ Ἄθῳ
 μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἤθελεσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀνεβῆναι
 εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἄθῳ, ὁ δὲ ὁσὸς ἐμῶν αὐτοῦ ὡς γὰρ συ-
 φρον πρὸς ψυχικὴν ἀφέλειαν οἱ δὲ παρεκκεύεον ἀνεβῆσαν καὶ
 διὰ τὴν παρεκκεύην τοῦ ἐπέσει χιτῶν καὶ ἐπεινῶνεν. Ὁ δὲ ὡς
 προσρατιῶς γυμρίσας, ὅτι ἐπεινῶνεν ὡς γὰρ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν
 πυρέμβρον, ὁ φιλόσοφος πατὴρ ἀναβῆσαι οὐκ ἐπεινῶνεν ἀφῆκε
 (ὡς ψευδῶς γράφεται παρὰ τινῶν) « ἀλλὰ πρὸς τοῦ πνεύματος
 χρηματίων ὁ ὁσὸς, φρυφῶντων σφείων εὐσεβείας καὶ τούτοις
 ἐπιφύσας σχηματιστέμενος ὡς τοῦ θαύματος! πύραν ἤθε παρὰ
 βοθρον» (ὄρα δὲ διαστροφὴν); Εἶτα καὶ ἕτερον λάθος προσήκει
 τὸ τελεθῶ (ἀεσατῶ πλοῖω), ἀντὶ λέσθω νῆσω ἐξηλείψασιν καὶ ἀντὶ
 ἱεράν νῆσον, ἧτις ἦν ἡ ἱερά Ἡφαίστου Λύκων, μυστήριον εἶναι ὡς
 ἴσταν. λέγει γάρ ὁ θίος τοῦ ὁσίου οὕτως αὐτοῦ μαθηταὶ αὐτοῦ
 ἐν τῷ ὄρει τελεθῶν συντελέμενος, τῆ ἐπαύριον πάντα δια-
 τῶν, ἰερω ἐπιθῶ τῆ ἱερά τελεθῶ νῆσω διαπορευέται
 ἔθω καὶ κορυφῆς ὁ ὁσὸς, ὁ μαθητῆς αὐτοῦ Γεώργιος τὸ τε-
 φανον τοῦ αἰοῦ εἰς τὸ σπύλαιον αἴφῃ, πρῶτος ἤθελεν εἰς Θε-
 σσαλονίκη καὶ βηθῶσι τοῖς ἐν περιστάσει μονῆς ἀδελφοῖς καὶ
 τῆ κοιμῆσῶ τοῦ αἰοῦ, ἀπέστειλαν βράσιον ἱεροναμον καὶ
 Πάριον μοναχὸν μετ' ἐπιτήριον τὰντα δια τῶν αἰοῦ καὶ ἀπὸ

τοῦ σηλαίου σῶν καὶ ἄρτιον τὸ ἅγιον ψεύσανον ἐρόντες
 ὡς αἰθρηρόν τελευτήσαντα ἐν τῇ μερτυροπολίτῃ Θεσσα-
 λονικῆν ἠὲ καὶ μαθηταῖς ἐπιφωτισάντες ἐνόμισαν». Ἐν τού-
 των οὖν δῆλον, ὅτι καθάνασται οἱ κατασκόπων εἶναι τότε τὸ
 ὄρος νομίσαντες.

«Πασιδελφον δὲ εἶναι, ὅτι ἐν Παλαιστίνῃ, εἰνᾶ καὶ ῥαϊθῶ,
 Μιθῶ καὶ Θηβαίδι καὶ ὄρει Πατρῶν, Ὀλύμπου (Μοντανῶν), Αὐ-
 ζεντίου, Βοσπόρῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βασιλίῃ τῶν πόλεων, Θεσσα-
 λονικῇ καὶ πάσῃ σχεδὸν Χριστιανῶν ἐπιπρατεία θριθομένων
 μονῶν καὶ μοναχῶν πανταχόθεν, ἀσκήσαντων ἐπήρχε τότε τὸ ὄρος
 ὅτε δὲ ἡ καταδρομὴ τῶν βαρβάρων κατεφύμωσε τὰ τῆς ἀνα-
 τοῦ μοναχῶν καταλύσει καὶ τοὺς μοναχοὺς κατεδίωξε, τότε ἀρ-
 χισε τὸ ὄρος ἄθω κατασκόπων ματῶν καὶ ἐξήραν μοναῖς δια-
 φόρους, ὡς ἀπὸ γραμμῆς εἰς κέντρον τοὺς μοναχοὺς ἐν αὐτῇ συνά-
 γασθαι. Ὅτι δὲ προῦπῆρχον μοναχοὶ ἐν τῷ ὄρει καὶ μοναῖς, μαρτυρεῖ
 διαρρήδην τὸ τῶν ὁσίων βαρβάρων καὶ εὐφραν ὑπόμνημα, ἑλλη-
 νιστὶ κωφόμενον, ὅτι κατὰ τὸ 412 ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου
 ἔλθοντες εἰς τὸ ὄρος ἄθω, ἐν βασιτοπέδῳ καὶ ἄλλαις μοναῖς
 ἐπροσεύνησαν....»

(Τὰ "Πάτρια τοῦ ἁγίου ὄρους ὑπὸ Στ. Λάμπρου, Νέος ἑλληνισμ. τομ. θ', 1912,
 σ. 146-148. ἐν τῷ 282 κώδικος τοῦ ἁγ. Παντ. σ. 62-65).

Επιπὶ τοῦ Θεοδώρου κατὰ τὴν ἐπιγράψιν τοῦ Γεωργίου Νεσσου
τιτλοῦ ἐν κώδικι τοῦ αἰ. Πανηγύριον δημοσιευθέντα ἐν Μαν. Γεδεών
ἐν τῇ "Μνηστειῶν ὑπομνήσει", σ. 115-116.¹

α. Εὐθρομένον τοῦ ἁγίου ὄρους καὶ ἀειμαζόντος ἐν ἀγαθῇ δια-
γωγῇ πολιτείας συνήρθησεν ὁ σαταπίας ναὶ ἄσθῃ μετασφάγῃ εἰς τὰ
χεῖρα καὶ ναὶ ἀμείψῃ ἢ μοναδικῇ πολιτεία ἔπου ἐφύλαττετο
μέ ἀειβίβειαν ἄχρι τοῦ αἰῶνος τούτου 12. Καὶ πρώτη ἀρχὴ
τῆς τσιαυτῆς μετασφάγῃ ἔσταθῃ ἢ τῶν ταξείδιων (ταξείδιωμα,
οἱ ἐν πόλεσι περιφερόμενοι πρὸς φηγισιν ἔχουσιν ὑπὲρ μόνῃς τινός),
καταρχοῖς οἵτινες ἐν τῇ κώσῃ εὐρισκόμενοι καὶ κορινθίως
πολιτευόμενοι, φέροντες μετ' ἑαυτῶν καὶ νέους ἀγενεῖους ἐπο-
ταυτικαῖς καὶ μὴ δυνάμενοι ἐξασκοῦσθαι τὴν τῶν κοινῶν
ἀποστατικῶν διαγωγὴν ναὶ φῶσι γίγναι μετ' ἀδελφισίην κατὰ
τὸ παράδειγμα τῶν πρώτων πατέρων ἤρξατο μεταρρυθμίζειν
τὰς μεγάλας μονὰς εἰς ἰδιοῦρθεῖαν μόνῃς τῆς μόνῃς Διονυσίου
διακείσεως πενήτηντα ἔτη μετὰ τὴν τῶν ἄλλων μεταρρυθμίαν...
Εἶτα ὁ πονηρὸς χερὰν εἶραν εἰς τὸ ὄρος συνήρθησεν ναὶ συ-
σχηθῇ σχολεῖον εἰς τὰ ὄρια [τῆς τοῦ] θετοπέδου μόνῃς εἰς τὸ
ὅποιον συνήρθησαν ἐκ διαφόρων πόλεων κατὰ κωμῶν ναὶ μακ-
θαροῖς εἰς καταστροφὴν τοῦ μοναδικοῦ επαγγέλματος. Τότε
ἤρξατο καὶ ἡ κρεσπασία ἐν Καραῖς καὶ ἡ κρεσφαγία ἀναφαν-
θῶν εἰς μόνῃς καὶ κελία. Τότε καὶ κατὰ παρακλήσιν θεοῦ
ἤρξατο ἡ διαμαρτυρία καὶ διαμαρτυροῦν τὸ ὄρος. Ὅθεν
ἡ μόνῃ Ἐσφιγμένου, Σιμωνοπέτρας, Ρωσικῶν, Ξενεφίνας, Κασσι-
μονίου, Ἐταρονικῆς ἐκείνησιν καὶ κείνησαν ἔργον ὡς
καταπιεζόμενα ἀπὸ χρέος ὑπέρομον ἐκ τῆς κακῆς διακεί-
σεως ὅτε ἠναγκάσθησαν ναὶ ποιήσασιν τὴν μόνῃν τοῦ Ξενο-
φώντος κοινῶν ἢ κείνησιν ἐκ τῆς κακῆς καὶ καταστροφῆς.

¹ Ὁ Γεδεών ἀρχεῖται οὕτω: "Περὶ τῶν ἐν τῇ διακείσει καὶ ταῦ σιτηθείων ἀλλοιώσεων ἐβλαβέν ὁ ἄσθματις καὶ δευ-
δάρητος, οὐδ' εἶδον ἔργον ἐν ἀναγράφῃ. οὐλόμην." ἢ σ. 119. "καὶ τοὶ ἀσθματιῖς καὶ ἀσθματιῖς τῶν
ἐν τοῖς ἀσθματιῖς τῶν κωμῶν αἰὼς συγγράφῃς ὁ Θεοδώρος, κρινὼν κατὰ τὸ ἐκ τῆς ἀσθματιῖς καὶ ἐκ τῆς
μηνῆς, ὅσα γράφῃ αἰὼς ἢ ὁ μετακλήσας αἰὼν Γεωργίου προσοδίου ἰσθμῆς καὶ ἰσθμῆς." Πραγματικῶς οὐδὲν ἔχει τὸ αἰὼς

τὸν Πάϊσιον αἰνοεὶάφχην πρεσβύταντες ὡς καὶ χάριτι
 Θεοῦ τὴν μονὴν ἐσύστησε καὶ τείχη ἐκ ἑαυτῶν εἰς αὐξήσιν
 τῆς μονῆς ἤγειρε, καὶ καταστάθη ὡς ὁράται νῦν κατὰ μί-
 μνησιν δὲ τοῦ αἰνοεῖου τούτου ἠνεύχισαν καὶ τὰ κεκλει-
 σμένα μοναστήρια ῥωσικῶν, Ἑσφιγμένου, Σιμιόπετρα καὶ
 Κωνσταντινου εἶτα καὶ ἡ τοῦ Δικνουσίου κατὰ τὸ 1800:1:2:3:
 καὶ ἔγιναν αἰνοεῖα κατὰς διευκύνοντα. Τότε καὶ ὁ ἅγιος
 Κοσμάς ὁ ἰσαπόστολος, κερύττων εἰς Ἠπειρὸν καὶ γοιτὰ μέρη
 Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Ἑλλάδος, παρεῖνεν ὡς τοῖς ἁγιο-
 ρίους χριστιανοῖς νὰ φορῶσι φέσια ἀγιορειτικὰ εἰς ἐλόγιον
 καὶ ἤρξαντο αἱ σπηλιᾶι ἐργάζεσθαι τὰ φέσια καὶ ἐφωστρέφοντο
 οἱ μοναχοὶ σπηλιᾶται, ἐργουχοῦντες καὶ κατὰς διαίοντες ἄχρι τοῦ 1820».

Καὶ ἀλλοῦ γράφει ὁ Θεοδωρητος ἠεροδότης ὁ Γεθων, σ. 117 « εἰς τοὺς ἐδίους
 μας χρόνους (λέγει ὁ ἅγιος ἦτοι εἰς τοὺς 1590, ὅτε ἔφη ὁ ὁσιος Κελλῶς)
 ἦν ἔσαν πατέρες εἰς τὰ κεκλειᾶ τῆς Κερασιᾶς καὶ ἔχοντες πο-
 λιτείαν θεάρεστον, τοῖς ἔδιου ὁ Θεὸς ἐλόγιον καρπῶν εἰς τὸν
 τοιοῦτον ζῆρον καὶ ψυχρὸν τόπον καὶ ἔτρεφοντο εὖ, μόνον
 αὐταί, ἀλλὰ καὶ αἱ σπηλιᾶται τῆς ἁγίας Τριάδος (καὶ οὐκαρῆθος)
 καὶ ἁγίου Βασιλείου (σημειῖται, ὅτι ἡ σπηλιᾶ αὕτη τοῦ ἁγίου
 Βασιλείου ἦτον ἄνωθεν τοῦ κεκλειᾶ τῶν ἐπανῶν ἔνθα τὸ κα-
 εἶσμα τοῦ ἁγίου Ἀρζεμίου πρὸς οὐσμάς ἔνθα ἦσαν ὡσεὶ ὁ ὁσιος
 Νήφων, μαζίως καὶ ἄλλοι πρὸς τὰ κρύα νερά, ἡ ὅποια ἐρη-
 μάθῃ νῦν, φαίνονται δὲ καὶ ἐρείπια καὶ δρόμοι τῆς πρὸς τὸ
 καεἶσμα τοῦ ἁγίου Πέτρου) καὶ ἁγίας Ἄννης. Αὗται αἱ σπηλιᾶται
 ἐφωστρέφοντο ἀπὸ τὰ κεκλειᾶ τῆς Κερασιᾶς καὶ ὁ Θεὸς βλέπων
 τὴν καλὴν αὐτῶν διαθέσιν καὶ φιλοζενίαν αὐτῶν καὶ μεταδο-
 τικὴν τῶν μοναχῶν κεραιστικῶν πρὸς τοὺς σπηλιᾶται καὶ ὅπου
 δὲν ἀμελεῖσθαι τὰ χρέη τῆς μοναχικῆς πολιτείας τῶν ἁγίων

ἐπίστολοι καὶ ἔπεισαν εἰς περιστομῆς νὰ εἶρασι πιθάρια
καὶ τὰρχία καὶ ἔτρεχον ἀπὸ μοναστηρίων εἰς κελῖα
νὰ εἶρασιν οἰνοδοχεῖα καὶ ἡλεκδοχεῖα καὶ ἔτοιμασαν αὐ-
τὰ ἕως πάντων ὁ κατασκευῆς καὶ ἠγόρασαν ἕκαστος τὸ
ἀρεστόν του νὰ πίνῃ εἰς πληρονομίην καὶ νὰ δουλεύῃ. Εἶτα
ἤκουσαν καὶ ἄλλοι πλοῖαρχοι, ὅτι ὁ εἶνος ἔχει τιμὴν εἰς τὸ
ὄρος καὶ τὸ ἔλαιον ὄριστος εἰς κατὴν ἀγοράν ἀρχίαν νὰ
φέρηται καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἑταῖμοι ἐπερίσσειαν τὰ ἀλλοῖα
τῶν καὶ εἰσέλασαν εἰς τὸ ἐργασίον καὶ πλεονεκτητῶν εἰς τὴν
πληροσὶν του διὰ νὰ ἀγοράσωσι τιμολοισιπαρόχως σιτηρέσια καὶ
περματα καὶ ἠμεθεδευθῶσαν νὰ κατασκευάσωσι θουρία
καὶ θαλάμια. Ὡς τῆς ματαισφρασύνης, φθορᾶς, καὶ κατὰ-
βολῆς τῶν ἀσυναίσθητων ἐργασιῶν!!

Λόγ. Γαλιώτου του Μεσοποταμίτη Θεωρ. εκ. 1848, (582 17)

Περί του Γαλιώτου τούτου αναφέρονται ποτὰ ἐν τῷ Ἄλφει
τῶν κωδίκων τῆς συγγῆς τῆς Κανσουλιατικῆς ἐν τῷ ἔργῳ α.

Ἐκτός τῆς Θεωρίας ταύτης ἐπαρκοῦσι καὶ δύο ἐν τῇ Μενῇ τοῦ
ἁγίου Παντελεήμονος ἐπ' ἀριθ. 251 καὶ 252 σχεδὸν τοῦ αἰ. τοῦ
περιχομένου καὶ εἰσὶν αἱ ἐπιγραφῆσαι τῶ 1555 καὶ 1565
κεφάλαι τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς ἀρχιμανδρίτου Φερωνοῦ
ἀλλ' ὁ κωδὶξ οὗτος εἶναι τὸ πρῶτον χειρόγραφον τοῦ Γαλιώ-
του, ἐφ' οὗ καὶ ἐπωλήθη τῇ Κεφύβῃ τοῦ τιμίου Στρατοῦ
ἀντὶ 100 γρασίων Τουρκοῦν. Ὁ Γαλιώτης ἦν μετρικὸς μαθητὴς
ἀνεψιός δέ, ὡς ἀδελφῆ, τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου Θεοδοῦτου
ἠντιχου ἐν τῶν χειρογράφων αὐτοῦ τὰ πλεῖστα καὶ ποτὰ
ἔγραψε πρὸς ἐπιγραφῆσιν αὐτοῦ ἐναντίον τοῦ διμοσίου,
Ἄθαν. Παρίου καὶ νεοφύτου τοῦ Κανσουλιατικῆς. Καὶ ὁ κωδὶξ
οὗτος κατὰ τούτο διακρίνεται τῶν ἄλλων, ὅτι περιέχει ποτὰ
ἔργα τοῦ Θεοδοῦτου καὶ ἐπὶ αὐτοῦ πραγμασίαι. Ἐν ἀρχῇ
προσετίθησαν ἔπειτα (φ. α^α - 16^α) τὰ πρὸς τῶν κωδίκων συλλο-
γία. Ὁ Γαλιώτης παρουσιάζεται, ὡς ἐχέθη καὶ ὡς ποιητὴς
ἀλλοφοθίων. Δύναται δέ τις πρὸς τοῦ τοιοῦτου ταφάντου αἰ-
τοῦ νὰ κρινῆται αὐτὸν ἐν τῶν στίχων, οἵτινες προτάσσονται
(φ. 18^α) ἐν τῇ Ἀθανιδῇ αὐτοῦ (βλ. κατωτ). Ὁ ὀχμῶδης οὗτος τερμα-
τίζεται ἐπὶ τετραστίων φύλλων ἀποτελούμενος φέρει τῶνδε ἐπιγραφῶν.

φ. 17¹ « βίβλος παλαιῶν καὶ νέων ὑπομνημάτων Ἀθηνῶν κατοικησῶν
περίχουσα χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα ἐπισημνήματα περὶ ἀρχαιότητος
τοῦ ἁγίου Ἄθων ἐν διαφόροις ἀρχαῖοις ὑπομνημάτων συλλεχθέντα εἰς δύο
τμήματα διαρρηθῆναι εἰς εὐκλεῖον κατανοήσιν τῶν ἀναγιγνωσκόντων
ἢ τὸ μὲν πρῶτον περιέχει βίβλον ἀλλοφοθίων καὶ διορθωτικῶν ἐστίων

πατέρων τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ ἐν ἀγίοις πατρός ἡμῶν Θεοδοῦτου
 κύρου τοῦ ἐξ Ἄντιοχείας καὶ ὑπόμνημα ἑχειριδίου κατὰ ἀνθίμων
 ὑψιζυμῶν. Ἐφηνησιός βίος Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου ὡσαύτως καὶ τοῦ
 ὁσίου πατρός ἡμῶν Εὐθυμίου τοῦ νέου βίος θαυμαστός καὶ τοῦ
 ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ ἐφηνησιότι τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ τοῦ
 ἔρους καὶ χρυσόβουβα παλαιά, καὶ περὶ παλαιῶν καὶ νεωτέρων
 μονῶν καὶ μοναχῶν συμφωνῶν τε καὶ ἐρημηθῶν καὶ ἄλλα
 τινὰ πάντα χρήσιμα. τὸ δὲ δεύτερον ἀρχεῖται ἐν τῶν κενozoιῶν (sic)
 καὶ κενozoῦν νεοφύτου τοῦ ἐξ Ἰουδαίου ἀναφανέντος καὶ κατὰ
 ταράζοντος τὴν τοῦ Χριστοῦ Σουλτανῶν, ἃ ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἀγί-
 ος διδασκαλὸς Θεοδώρος, ἡγούμενος χρημάτων τῆς ἱερᾶς μονῆς
 Ἐσφιζυμῶν, θεῶν φησὶ καὶ κινούμενος συνέγραψεν εἰς εἰδίον μνήμην τῶν
 τῆς εὐσεβείας ἀνεπισημῶν καὶ ἄλλα διάφορα ὑπομνήματα.

Ἐν τῷ ἀγιανύμῳ ὄρει Ἄθῳ χειρὶ καὶ μόνῳ Ἰωαννῆος οἰατροῦ
 μοιχαχοῦ ἐν ἔτει αὐτῶν αὐτῶν 1848».

φ. ιε' Ι. Προοίμιον τῆς βιβλίου Ἀθωνιάδος.

«Τοῖς ἐντυζομένοις φιλοτόμοις τὴν ἐπισημῶν προσωνοῦν
 οὐκ ἀνεπισημῶν καὶ περὶ τῆς νεοφύτου οὐδ' ἡ μισθία χρονολογία
 καὶ περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡγούμενος καὶ ἀγιανύμου
 ὄρους τοῦτο Ἄθῳ, διότι μαρτυρεῖ ὁ ἀναγνώστης ἀρχαῖων ἀνδρῶν ἐναρ-
 τῶν καὶ ἀγίων ὁσίων ἐν αὐτῷ διατεκμηρῶν βίος θαυμαστός πρὸς
 ῥύθμιον εὐσεβοῦς πολιτείας καὶ κενozoῦν διαγωγῆς. ἔχει φησὶν θεο-
 φησὶ καὶ κινεῖται πρὸς μνήμην, ἡ ἀνὰ χεῖρας ὑπόθεσις καὶ ἱστο-
 ρία τῶν ἐπισημῶν μονῶν τῶν ἐν αὐτῷ διατεκμηρῶν ἔχει ποικίλως
 τὴν ἔφισιν τῶν φιλοτόμων καὶ κινεῖ πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν ἐν αὐταῖς
 ἀρχαῖων καὶ ὑπομνηματιῶν ὑποθέσεων ὅρα βασιλείων ἐρημοφῶν δια-
 φῶν, φησὶ τῶν εὐσεβείας καὶ ἀνδρῶν ἐπισημῶν ἐν θέσῳ ἀνεπίση-
 μων περὶ αὐτῶν, καὶ θαυμασίων χρυσόβουβα διάφορα.

μασανοί ὅσον οἱ μάταιοι εὐσεβεῖς ἔτρεφον βῆλον ἔνθεν περί τῶ
 μαζῶ καὶ παρῖχον χεῖρα βοήθειας τοῖς αἰρουμένοις θεοφιλῶς πο-
 λιτεύεσθαι καὶ ἄλλα ἀνομιμαῖα κτήσασθαι, ἃ οὐκ ἔχρηστα ἄλλ'
 ὠφέλιμα τοῖς ὀρθῶς εἰδόσι κρινεῖν.

« Στίχοι πρὸς τὸ ὄρος ἀπλοῖ ὀρειομαατάζυμοι ».

Χαῖρε ὄρος βρεγέρον ὑψηλὸν καὶ βρεγέρον
 περίφρον ἐξάλευστον καὶ σεβάσιμον μαζῶν.

Χαῖρε ὄρος τοῦ Ἄθωνος, ὄρος τῆς ἡσυχίας
 ὄρος οὐρανομήμιστον, ὄρος τῆς Παναχίας.

Χαῖρε ὄρος βασιπρόταστον, ὄρος ἀγγέλων χώρος
 οἰκητήριον μοναχῶν καὶ καρυόφων φόρος.

Χαῖρε ὅτι ἐγίνηκε παλάτιον καὶ πόλις
 καὶ κῆπος πανευφρόνου τῆς παναχράντου κόρης.

Ἐσενα ἐδιάλεξεν ἡ Θεοτόκος κόρη

βίβλα καταφύγιον παρὰ τὰ ἄλλα ὄρη,
 γὰ ἔχουν ὅσοι σε ποδοῦν καὶ βητοῦν ἡσυχίαν
 γὰ βουὴν ἀγγελικὴν βῆλην ὁμοῦ καὶ πολιτείαν.

Χαῖρε ὄρος ὅτι καὶ εὖ ἔγινε κατὰ κλη-
 ἀνδρῶν ἀγίων καὶ ποτῶν ἔγινε σωτηρία
 γίνεσθαι δὲ καὶ ἐφεξῆς καὶ μέχρι συντελείας
 μυρίων ἄλλων καὶ ποτῶν αἰτίον σωτηρίας.

Χαῖρε υπέρισσε χρυσέ καὶ κρῖνε ἠνθισμένε,
 σκοτεινὸν τοῦ παντός κατὰ ἔρχου πεπλουτισμένε.

Χαῖρε πύλας ὑψηλομέ καὶ κέδρε τοῦ λιθάνου
 ἐστολισμένε ἀρετῶν καὶ κέρτους ἀμύχανου.

Ἡ κρυψὴ ἠθῶ, ἡ σὴ, ἔρχεται εἰς τὰ νέφη,

ὅσοι σπλαγῆ τοῦ σε ἰδεῖν θαυμάσει τὸ βλέπειν
 ἡλίου ἀνατέλλοντος ὁ ἥλιος σου ἠθῶ
 φθάνει ἕως τὸ νησί αὐτὸ τὸ καλούμενον ἐκείθω.

Τοῦ δὲ ἡφίου δυνοντος ὁ ἰσλιός σου πάλιν
 εἰς Λάμνον φθάσει καὶ μακρὰν ἕκ τῆν Σαμοθράκην
 ὄθεν ὄρος σβάσθιον νὰ μὴ ἀγανακτήσης
 τὸν συντομόν μου ἔπαινον, ἀλλὰ νὰ συμπασθῆς.
 Τὸν ἐπαινέτην σου αὐτὸν ὡς ἀγαθὴν χυδαῖον
 ὡς ἀπρακτὸν καὶ χωριπὸν ὄντα καὶ ἀγοραῖον
 ὅτι τὸ κατὰ δύναιεν καὶ μὲ γνάμην εὐθείαν,
 δαυτὸν γινέσθω οὖν αὐτὸ χυρὶς ἀμφιβολίαν.

Σπουδαιότατον μέρος ἐν ταῖς Ἡθαιαῖσιν ὑπάρχει τὸ περὶ τῶν
 Κορνήθων. Ἐνταῦθα ὅμως ὁ συγγραφεὺς ἀνέμειξε πᾶν ὅτι εἰσέφετο, ὅθεν
 δύναται εἶναι ἔργον αὐτοῦ πᾶσα ἢ περὶ κορνήθων πραγματεία οὕτω. π. χ.
 ἄλλος εἶναι ὁ συγγραφεὺς τῶν ἐν τῷ τῷ Ἰσθμῷ Ἀπαθλαῖς (βλ. κατωτ. κώδ. ἀγία
 Ἄννης) καὶ ἄλλος ὁ τῶν ἐν τῷ περιγραφῶν κώδι. ὁ μὲν ἀναφέ-
 ρει, ὅτι εἰς τὰς κοινὰς συνάξεις οἱ ἀσκηταὶ τῆς ἐκείνης Ἄννης συ-
 γήρχοντο, « ἵνα μοιράσωνται τὰς σφάγιας » (σ. 201), ἐνῶ ἡ Ἡθαιὰ λέγει
 ὅτι σὺνήρχοντο « ἵνα μεταλαμβάνωσιν ». (βλ. σχόλιον εἰς τὰ τυ-
 πιά) εἶναι δὲ ὁ τῶν ἐν τῷ τῷ Ἰσθμῷ συγγραφεὺς νεώτερος καὶ ἔγραψε
 μετὰ τὴν ὁμολοῖαν τοῦ Νικηδόμου (σ. 216 καὶ 218), ἐπαναλαμβάνει
 δὲ κατὰ ἴδιον συνθέσταια πράγματα, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτι
 κεφαλαίῳ ὅθεν εἰσάφισεν, ὅτι ταῦτα εἶναι τοῦ Γαλιώθου ἔργα.

Κατὰ τὸ περιχόμενον καὶ ὁ κώδις οὗτος εἶναι σχεδὸν ὁ-
 μοίος πρὸς τοὺς περιγραφῶν ὑπὸ τοῦ μακρ. Λάμνον, περὶ ἧν
 δηλοῖται οὗτος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κεφαλαῖα τῆς Ἀθωϊδος ἱστορικῆς
 ἔχει ὅμοια καὶ ποτὴ τὸ διδασκάλου Θεοδομήτου, ἅπερ ἐν ὀ-
 ραῖ τῶν σωφιστικῶν κωδίκων τοῦ Γαλιώθου περιέχονται, ἤτοι τὰ ἑξῆς:

φ. 41α. Θεοδομήτου διδασκάλου ἡγουμένου κοινοῦ
 Ἐσφιζμένου, ἠπολογία χριστιανική πρὸς τοὺς ἀιθίους βασι-
 λεύστας ἐκείτους μάλιστα τοὺς κρυπτὰς ἐλευθέρων καὶ

δούλους τῶν ἀμαρτιῶν παρῶν ὑπάρχοντες.

Ἄρχ. "Ὡς τί μᾶς ἀναγκάζει νὰ κερμίσω ἢ ἀσεβεία αὐ-
θάδεια τοῦ νῦν αἰῶνος; μᾶς ἀναγκάζει νὰ γράψωμεν ἀπολογία
ὑπὲρ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ πίστεως.

Τέλος. "Ὅτι ἡμεῖς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἀκήθιστος αἰῶνας, αὐ-
τῷ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας.

φ. 44 B-2 62^θ. Ἀπόδειξις συντομος κατὰ ἀδελφὸν Νάτουρα-
ριστῶν καὶ κατὰ τῶν φρενοβλαβῶν συλλαβιστῶν τοῦ ἀδελφοῦ
Βοτσαρ κτλ.

Ἄρχ. Πολλὴν ἰσχύοντα γὰρ εἶναι ἕνας λόγος, ὅταν καὶ ἐν
τῆς φαιδρίας τῶν ἐναντιῶν εὐρίσκω μάρτυρας.

Τέλος. καὶ γέγνηται ἕκαστος τὰ κατ' ἀξίαν τῶν πρά-
ξεων αὐτοῦ. τῷ δὲ θεῷ ἡμῶν κτλ.

Σημειῶσαι ὅτι τὸ ἔκθετον ἐγκυρίδιον ἐξέδωκε εἰς τὸν
ἀντωνόμως ἐν Γηενίε τῆς Σαξωνίας κατὰ τὸ 1801. Ταῦτα δὲ
εἰσὶν ἐμφανεῖς ὑφέξειμοι.

φ. 63α «Περὶ τῆς ἀρχαιότητος τοῦ ὅρου ἡθω ποτε ἤρ-
ξατο κατοικεῖσθαι ἀπομονωμένως καὶ ἀντιρροῦν τῶν ὄρων οὐκ ἐφ-
θῶς οὐδέ ὑγιῶς ἐρέθησαν καὶ ἐγράφησαν (ἰακωβίου)».

Ἄρχ. «Περὶ ἀρχαιότητος τοῦ ὅρου ἡθω γυνῆται καὶ
ὑποκλήψαι διαφορὰ πολλῶν νεωτέρων διδασκαλῶν εἰσὶν» (αἰ-
τιον τῆς μὴ συλλαβῆς, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι περὶ τῆς συλλαβῆς ἔφρον-
τιζον μόνον αἰ ἐπιδρομαὶ τῶν βαρβάρων καὶ εὐρωπαίων), «ἐσχά-
τως δὲ ὁ Ἀλέξιος εἰς τὰ αὐτοῦ συγγράμματα μνημονίως περὶ
πύργου τοῦ ἡθωίτου, ὅτι μόνος ἐν τῷ ἡθω ἦσεν... ὁ αὐτός...
γράφη καὶ περὶ τῆς μονῆς βασιλοπιδίου, ὅτι ὁ μέγας κινεσταν
πῶτος πρῶτος αἰτῆς ἐστὶν ἐστὶν, εἶτα ὁ μέγας Θεοδοῦτος.

τά δέ σωφόμενα λείψανα ἀρχαία ἐν ταύτῃ καί μονῇ τῇ μονῇ
 βωῶσι καί ἀνατρέπουσι τοὺς ἀναφερομένους καί φάσκοντες, ὅτι
 μονῇ ἡ Λαύρα τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου ἐπιτίθηται πρῶτον εἰς τὸ ὄρος....
 φ. 65α ἀλλὰ καί ὁ Θεοδώρητος χαρακτηρίζει τῇ οἰκίᾳ μονῇ ὅτι
 ἐν τῇ Λαύρᾳ εὐρισκόμενος ἔχινεν ἡγούμενος κατὰ τὸ ἔθος τῶν
 ἰδιορρυθμῶν μονῶν, ἔγραψε ποτὶ καί μακάριον Λάτῃ, εἰς τὸν
 θίον τοῦ ὁσίου Εὐθυμίου τοῦ νέου θῆται ὀποδεῖξαι, ὅτι οὐχ
 ὑπῆρχε μονῇ εἰς τὸ ὄρος, οὔτε ἔατος οὐδὲς μοναχός, ἐπὶ
 ἑνὸς τοῦ Γιωσφ ἑκείνου» (εἰς τοῦ θίου τούτου ὁ Γάλλωτος
 ἐνὸς ἀντίθετον συμπέρασμα).

φ. 248α-258β. « Ἀντίρρησις Θεοδώρητου εἰς τὴν ἀδύωσιν
 Ἀθανασίου τοῦ Πατρῖου.... οὕτω καί αὐτός οὐχὶ δεξαμένην ἔδει-
 χον τὴν ἐπιέσωφρονίου ἱεράν συγκροτηθεῖσαν σύνοδον, ἀλλ' ὑπο-
 κριθείς κενόντα μὲν τὰ ἐν Κυριακαῖς γινόμενα βημίσματα, ὅτι
 εἰσι παράνομα, ἀνατρέπει δὲ τὰ τέσσαρα ἱερά σιγγίλια... καί
 ἀποδείχθη, ὅτι ψευδῶς καί διαβολικῶς συνεβλήθησαν αἱ καὶ
 αὐτῶν ἀληθῶς θεβουμέναι δυσφημῖαι, καί ὅτι ἡ τοιαύτη τυ-
 πωθεῖσα ἀδύωσις ὁμοία ὑπάρχει τῇ Ἀρμενικῇ ὑποκριτικῇ καὶ
 ἐπιωρωθείσῃ τῇ κακοδοξίᾳ κηρύττεται μὲν τὸ ψῆδος, διώ-
 κεται δὲ ἡ ἀλήθεια, τὸ σκότος ἐλάτῃ φῶς καὶ φῶς σκότος... »

ἄρχ. "ε καὶ πόσιν δύναμιν ἔχουσι τὰ ὀλέθρια πάντα εἰς τὸν
 ταλαίπωρον ἄνθρωπον.

ζέβ. "εσσε εἰν ἐφραζούσασιν τὴν ποίησιν τῶν ἁγίων
 δὲν ἐφιβονιούσασιν ποσὶς περὶ τῶν τοιούτων.

φ. 259α-269α (Θεοδώρητου περὶ τοῦ βημίσματος τοῦ
 ἡμερονιστίου καὶ ἡμεροφθίου ἀνατροπῆς τῶν νέων θαυριῶν)
 ὅτι δὲ ἡ σπουδαία αὕτη πραγματεία εἶναι τοῦ Θεοδώρητου ἔρ-
 γῆς μαρτυρεῖ ὁ Γάλλωτος ἐν σ. 641 τομ. Β' τοῦ Τόμου Ἀπαρθαγῆς)

Αναλισφαζέμενοι τού αὐτοῦ καὶ ἀποδείξτε ἐπὶ τού τριτοῦ
 ἐπιόριου τῆς ἐργασίας τού ἐνιαυτοῦ αὐτοῦ. Αἱ δὲ δόξαι ἔστιν τῆ
 ποσῶν ἐπιόριων ~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~ ~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~ ~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~
~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~ ~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~ ~~ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς~~
 ἐπιόριων ἀλλοιωσὶς τῆς οὐσίας. Γραφή, ὅτι ἡ ἐπιόριος τῶν ἐξ' αἰ
 ε', ἡμερῶν τού ἔτους ἐνιαυτοῦ παραπέφται ποσῶν ἐπιό
 ρίου οὐσίας προφῆται: καὶ περισσότερο ἀπὸ τῆν ἴσῆν τού
 ἐπιόριου Πλάτωνος Ἀπευέφται εἰς μίαν ἡμέραν.

Τῆν ποσῶν ἐπιόριων, ἡ ἐπιόριος οὐσίας, ἐπὶ τού ἐπιόριου ἐπιό
 ρίου τού ἐπιόριου ἐπιόριου ἐπὶ ἐπιόριου καὶ τῆν ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιό
 ρίου ἐπιόριου τού ἐπιόριου ἐπιόριου τῆς οὐσίας ἐπιόριου ἐπιόριου.

φ 2726-2750 ἐπιόριος ἐπὶ τού ἐπιόριου ἐπιόριου τού ἐπιόριου ἐπιό
 ρίου ἐπιόριου καὶ ἐπιόριος ἐπιόριον τῶν ἐπιόριον τού ἐπιόριου ἐπιό
 ρίου ἐπιόριου ἐπιόριου Ἀπευέφται τῆς οὐσίας ἐπιόριου ἐπιόριου.

"Εν ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιό
 ρίου τῆς οὐσίας ἐπιόριον ἐπιόριον τού 1805 ἡ ἐπιόριος ἐπιόριος
 (ἐπιόριος ἐπιόριος ἡ ἐπιόριος ἡ ἐπιόριος ἐπιόριον καὶ ἐπιόριον ἐπιό
 ρίου ἐπιόριου) ἐπιόριος ἐπιόριον τού ἐπιόριου καὶ ἐπιόριον ἐπιό
 ρίου ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον (ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος
 ἐπιόριον τού ἐπιόριου ἐπιόριον, ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος τού ἐπιόριου
 καὶ ἡ ἐπιόριος τῆς ἐπιόριου ἐπιόριου ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος
 καὶ ἐπιόριος ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος
 ἐπιόριος καὶ τού ἐπιόριου ἐπιόριου ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος
 ἐπιόριος) Τῆν ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον ἐπιόριον τού ἐπιόριου ἐπιό
 ρίου ἐπιόριου, ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος ἐπιόριος

